

Takvâ ve Murabıt Kavramları; İbadet ve İyiliklerin Karşılıkları

el-Hamdulillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ves-selâtu vesselâmu âlâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirin seyyidinâ ve senedinâ muhammedin ve âlihi ve sahibihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emma ba'dü

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullâh ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtuhâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl;

إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ، وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ، وَدِينَكُمْ
وَاحِدٌ، وَنَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ، وَلَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَيَّ
عَجْمِيٍّ وَلَا عَجْمِيٍّ عَلَيَّ عَرَبِيٍّ، وَلَا أَحْمَرَ عَلَيَّ
أَسْوَدَ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَيَّ أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى

İnne rabbeküm vâhidün ve inne ebâküm vâhidün ve dîneküm vâhidün ve nebiyyüküm

*vâhidün ve lâ fadle li-‘arabiyyin ‘alâ ‘acemiyyin ve lâ ‘acemiyyin ‘alâ ‘arabiyyin ve lâ ah-mera ‘alâ esvede ve lâ esvede ‘alâ ahmera illâ bi’t-takvâ.*¹

Sadaka resûlullah fî-mâ kâl ev ke-mâ kâl.

“Muhakkak ki sizin Rabbiniz tektir, birdir. Babalarınız da birdir. Dininiz de birdir. Ve Peygamberiniz de birdir. O halde Arap olanın Acem olana üstünlüğü yoktur. Acem’in de Arap’a üstünlüğü yoktur. Kırmızının siyah derili üstüne üstünlüğü yoktur. Siyahın da kırmızı derili üstüne üstünlüğü yoktur. Ancak takvâ bakımından farklıdır insanlar. Eğer bir üstünlük bahis konusuysa sadece ve sadece takvâdadır.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi, lütfu ihsanı, ikramı, cümle-
zin üzerine olsun. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîf-
lerinden bir demek şu mübarek akşamda, şu

¹ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 1.

mübârek mahalde sizlerle okuyup istifade etmeye çalışacağız.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce buyurun hepimiz Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in rûh-u pakine hediye olsun diye, ve onun cümle âlinin, ashabının, etbainın, ahbabının ruhlarına hediye olması için, sair enbiyâ ve mürselinin ve cümle evliyaullahın ruhlarına, hassaten Ümmet-i Muhammed'in mürşitleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ayrı ayrı erva-hına, ve halifelerinin, müritlerinin, muhiplerinin ruhlarına hediye olması için, uzaktan yakından buraya teşrif etmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olması için, bu beldeleri fethetmiş olan fatihlerin, şehitlerin, gazilerin, mücahitlerin ruhlarına hediye olsun diye, şu içinde ibadet ettiğimiz caminin yapılmasına, yaşamasına, ayakta durmasına, hizmet görmesine yardımcı olanların geçmişlerinin ve kendilerinin ruhları için, biz yaşayan müslümanların da sıhhat ve afiyet üzere yaşayıp Rabbimiz'in rızasına uygun ömür sürüp sa-

lih ameller işleyip huzuruna sevdiği razı olduğu bir kul olarak varmamıza vesile olsun diye şu mübarek Cuma akşamında buyurun bir *Fâtiha* üç *İhlâs-ı Şerif* okuyup hediye edelim öyle başlayalım.

a. **Rabb'imiz Birdir; Babamız Birdir; Dinimiz Birdir; Peygamberimiz Birdir**

Bu hadîs-i şerîf Ebû Saîd hazretlerinden rivayet olunmuş, İbnü'n-Neccâr'ın kitabında yer alan bir hadîs-i şerîf. Bu hadîs-i şerîfleri *Râmûzü'l-ehâdîs* isimli kitabın 123. sayfasının başından itibaren okuyoruz.

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte buyurmuş ki;

Inne rabbeküm vâhidün. “Muhakkak ki sizin Rabbiniz tektir, birdir.” Bir tane, hepimiz Allahu Teâlâ Hazretlerinin kuluyuz. Rabbimiz Allahu Teâlâ hazretleri tek! *Ve ebâküm vâhidün.* “Babalarınızda birdir.” Yani *âbâeküm* diye cemî gelmiş ama hemze de var, hemze olmasa daha iyiydi. *Ebâküm*, Âdem *aleyhisselam* kastedilerek söylenmiş olurdu ama murat yine o olmuş oluyor. “Babalarınızda birdir.” Hepimiz Hz. Âdem *aleyhisselam*'ın evlatlarıyız, torunlarıyız. Binâenaleyh Hz.

Âdem'den, Beni Âdem olarak hepimiz kardeşiz.

Belki *âbâekum* denmesinin sebebi şu oluyor ki, Nuh *aleyhisselam* zamanında biliyorsunuz tufan oldu, insanlar helâk oldular. Bir kısmı Nuh *aleyhisselam*'ın gemisiyle kurtuldular. Ona ikinci Âdem demişler, ondan sonra insanların nesilleri yine onun evlatlarından gelişmiş. Belki bu gibi mülahazalarla *âbâekum* demiş olabilir. Bu tarzda düşünülecek olursa yine;

“Babalarınızda birdir. Rabbiniz de birdir.” *Ve dîneküm vâhidün.* “Dininiz de aynıdır, birdir.” Aynı dinin mensuplarısınız. *Ve nebiyeküm vâhidün.* “Ve Peygamberiniz de birdir.” Hz. Muhammed *aleyhisselam*, hepimiz onun ümmetiyiz. O halde;

Ve lâ fadle li-‘arabiyyin ‘alâ ‘acemiyyin. “Arap olanın Acem olana üstünlüğü yoktur.” Yani o Arap'tır, Peygamber Efendimiz'in kavmindendir gibi bir üstünlük bahis konusu değil. Hangi bakımdan üstünlük olduğu hadîs-i şerîf'in sonunda gelecek.

Ve lâ ‘acemiyyin ‘alâ ‘arabiyyin.
“Acem’in de Arap’a üstünlüğü yoktur.”

Efendim bu filanca hükümdar sülalesindedir, şöyle ağadır, böyle zengindir; bu fakirdir...

Ne olursa olsun. Yani Acem’in Arap’a, Arap’ın da Acem’e üstünlüğü yok.

Ve lâ ahmera ‘alâ esvede. “Kırmızının siyah üzerine de üstünlüğü yok.” *Ahmer*, “yüzleri kırmızı olan kimseler” *esved*, “yüzleri kara olan kimseler.” Mesela Afrikalı insanlar umumiyetle esmer oluyorlar. Güneş çok olduğundan nesillerine intikal etmiş, yüzleri esmer oluyor. Saçları kıvırcık oluyor. Yani “kırmızı derilinin siyah derili üzerinde üstünlüğü yoktur.”

b. "Takva" Ve "Nefs" Kavramı

Ve lâ esvede ‘alâ ahmera. “Siyahın da kırmızı derili üstüne üstünlüğü yoktur.” *İllâ bi’t-takvâ.* “Ancak takvâ bakımından farklıdır insanlar.” Eğer bir üstünlük bahis konusuysa sadece ve sadece takvadadır.

Muhterem kardeşlerim!

Esmâî isminde bir alim anlatıyor ki: “Beytullah’daydım, Mescid-i Haram’daydım, bir güzel münacat duydum ki hayran kaldım! Acaba bunun sahibi kimmiş dur bakalım, bu sesin sahibinin yanına gideyim dedim.” diyor kendisi. “Gittim bir de baktım ki kıyafetinden, hâlinden Efendimiz’in sülalesinden olduğu belli olan biri, onların giyimleri kuşamları şekillerinden belli, seyyid, Kâbe’nin örtüsüne yapışmış, nasıl güzel münacat ediyor! Ne güzel ibareler ile, nasıl edepli bir kul olarak Rabbine o mübarek mahalde, yapışmış Kâbe’nin örtüsüne, duvarına yanağını dayamış, canı gönülden münacat ediyor; “Yâ Rabbi! Afv ü mağfiret eyle!” filan gibilerden neler söylüyorsa söylüyor. Beklemiş Esmâî, bittikten sonra yanına yanaşmış;

“Efendim siz Peygamber Efendimiz’in sülalesindensiniz, üstün insanlarsınız, size ne mutlu! Sizin böyle bir ağlayıp üzülecek, gam çekecek bir haliniz yok ki! Sülalesinden olduğunuza göre yani ne mutlu size! Ne diye böyle üzülüp gam çekiyorsunuz, ağlıyorsunuz!” demiş. [Seyyid de] diyor ki;

“Kimsenin kimseye faydası olmayacak âhir zamanda, kıyamet gününde kimsenin kimseye faydası olmayacak! Ancak takvâ ehli olan öne geçecek; anaların, babaların, evlatların, karıların, kocaların birbirlerinden çekindiği, kaçtığı, hak istediği bir zaman olacak!” diye soy sopun fayda vermediğine dair güzel ifade bulunmuş.

Öyledir! Gerçekten de eğer insan takvâ ehli, Allah’ın sevdiği bir kul, sevdiği sıfatlara sahip ise, güzel ibadet etmesini biliyorsa, zihnini Allah’a güzel kulluğa teksif edebiliyorsa, günahlardan kendini koruyabiliyorsa ne mutlu!

Takva ne demek?

Günahlardan kendini sakınabilmek, korunabilmek demektir. Gözünü haramdan sakınabiliyor musun? Dilini yalandan, dolandan sakınabiliyor musun? Elinle kimseye eza, cefa vermemesini becerebiliyor musun? Herkes seni seviyorlar mı; [yoksa] yaka mı silkiyorlar? Hak mı yiyorsun; yoksa kendin helalinden kazanıp başkalarına yedirip içirip sevap mı kazanıyorsun?

Mesele buradadır yani eğer günahlardan kaçınabiliyorsan istersen rengin kapkara olsun. İstersen yüzün kırmızı olsun, istersen sarı ıktan ol, istersen şu milletten, istersen bu milletten ol, fark etmez. Fark takvadadır! Kim daha güzel kulluk etmek için gayret edebiliyorsa, sakınabiliyorsa ne mutlu!

Takva insanın bembeyaz elbisesini çamura bulamamak için [uğraşmasıdır!]

“Hadi bakalım! Bu çamurlu sel zamanında, mevsiminde, yağmur yağarken bu bembeyaz elbiseyle Ulus’a kadar git bakalım!” desek bir kimseye, “Gidersen, [üzerine hiç çamur sıçratmazsan] mükâfat var, bir milyon lira mükâfat alacaksın!” desek insan nasıl yürür sokakta? Üstüne bir şey sıçratmamaya nasıl vasiya geçerken sakınır, nasıl itina eder!

Muhterem kardeşlerim!

Takva da âdeta böyle bir şeydir. Şu bizim iman elbiselerimizi günahlarla kirletmeden, âhir ömrümüze kadar temiz, pak, koruyarak o tarafa temiz gidebilirsek ne mutlu!

Allahu Teâlâ hazretleri bize yardımcı olsun.

Bu hususta bizim bazı büyük engellerimiz ve düşmanlarımız var! Evet, sakınacağız günahlardan, Allah'tan korkacağız, cehennemden korkacağız ama büyük düşmanlar var.

Düşmanlardan başta geleni nefsimiz! İçimizde kendi nefsimiz; bu kendi nefsimizi yola getirmek çok zor! Bu nefsi, nefis denilen şeyi yola getirmek çok zor! Çünkü ölmez. "Öldürdüm" dersin, "Tamam artık bak hiç kıpırdamıyor, yatırdım, sırtını da mindere yapıştırdım, ben bunu yendim." dersin, arkanı dönersin, yine bakarsın tepene çıkmış! Bu nefis denilen şey öyle bir şey! Çünkü nefis bize Allah tarafından verilmiş bir vasıtaadır.

Niçin verilmiş?

Bu vücut korunsun, bu vücut yesin, içsin, aç açık kalmasın, kendisini korusun da ömrün sonuna kadar insan sağlam durabilsin diye vücudun bekçisi o. Onun yemek istemesi, içmek istemesi, uyku istemesi normal. Ama normalini verdin mi fazlasını ister! Daha fazlasını versen, daha fazlasını ister. Yani verince doy-

maz, verdikçe daha fazlasını ister. Onun o istemesi aslında bizim mayamızın içinde, hamurumuzun içine yoğrulmuş o, yani normal.

Şimdi bir insan düşünün ki hiç acıktığını bilmiyor; birisinin her zaman onun başında durup da onu kollaması lazım. Aman yemeğin vakti geldi, ye şunu. Aman uykunun vakti geldi, yat şuraya.

Bir âlimi anlatıyorlar; “Haydi, uyu artık, uyuma zamanı geldi.” deyinceye kadar iki gün, üç gün, dört gün çalışmış. Yattığı zaman da; “Haydi kalk artık, kalkma zamanı geldi.” deyinceye kadar yatarmış. Sofraya oturduğu zaman aklı başka yerde mi oluyor nasıl oluyorsa: “Haydi artık, yeter bu kadar.” deyinceye kadar yermiş. Önüne yemek koymazsan kaç gün aç dururmuş, yani aklı başka yere gidiyor normal insan olmaktan çıkıyor.

E böyle olsak?

Olmaz! Nefis bizim içimizde bekçi. Nefis bizim bineğimiz. Biz bu bineğe binmişiz, ömür seyahatini onunla sürüyoruz. Gelmişiz, beşikten mezara doğru, dünyadan âhirete doğru bir köprüden geçiyor gibi bu da bizim bineğimiz

gibi nefis. Elbette acıkacak, elbette bir takım arzuları olacak; bunlar yasak değil. Yemek yemek günah değil, uyumak günah değil, evlenmek günah değil.

Bilakis, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki:

*Nefsüke matiyyetüke ferfak bi-hâ.*² “Nefsin senin bineğindir, ona mülayim davran.” İnsan bindiği atını nasıl besliyorsa, nasıl arpasını veriyorsa, nasıl bakımını yapıyorsa, nasıl nallarını çaktırıyorsa, nasıl tırnaklarını törpülüyorsa, nasıl kaşağılıyorsa, fazla tüylerini temizliyorsa bu nefse de bir tımar lazım. Ama gemi azıya aldırılmamak lazım. Şimdi tabii bu devirde yeni kardeşlerimiz atı bilmezler. Eski-ler bilirdi, arpası fazla gelince azgınlaşmış, söz dinlemez olurmuş derler, yani ölçülü vermek lazım. Nefis de böyledir. Nefse istediğini vereceksin, hiç vermesen olmaz [ama azdırmayacaksın.]

2

Bazıları Peygamber Efendimiz'in zamanında nefislerine hiçbir şey vermek istemediler. Efendimiz onlara razı gelmedi;

“Yoo, öyle şey yok! Ben sizin Allah'tan en çok korkanınızım ama bakın bazı günler oruç tutuyorum, bazı günler yemek yiyorum, işte evlenmişim; ailelerim, çoluk çocuğum var, gecenin bazı bölümünde uyku uyuyorum, bazı bölümünde kalkıyorum. Benim sünnetime uyun!” dedi.

Demek ki Müslümanlığın en yüksek derecesi nedir?

Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymaktır. En güzel derecesi en üstün derecesi odur, söz dinlemektir. Yat dediği yerde yatmaktır, kalk dediği yerde kalkmaktır.

Benim beyzadem, benim şehzadem bütün gece uyumuyor, ibadet ediyor.

Maşallah!

Dur bakalım nereye varacak iş?

Sabahleyin namaza gelmiyor, olmaz! Olmaz!

Efendim bütün sene oruç tutuyor!?

Hayır! Mekruh, doğru değil! *Savm-ı dehr*, “bütün sene oruç tutmak doğru değil.”

Ölçü ve söz dinleme esas. Bu nefis de bizim bineğimizdir, bu vücut onunla ayakta duruyor; biz buna gıdasını vereceğiz. Ama ölçülü vereceğiz. Efendimiz ne kadar yiyeceğimizi bildirmiş.

Yani, aşağı yukarı sünnete uygun olarak yemek yemek nasıl olacak?

Açken sofraya oturacaksın, doymadan kalkacaksın; ölçü bu. Daha yemeğe iştahın varken kalkacaksın. Veyahut midenin üçte birini yemekle dolduracaksın, üçte birini suyla dolduracaksın, üçte biri de boş kalacak. “Öldüm, bayıldım, bir lokma daha versen alamam! Tamam, burama geldi!” dersek olmadı! Sünnete uygun doymamışsın demek ki, fazla doyurmuşsun.

Uyku da [öyle]; yatsıdan sonra uyunur ama teheccüd vaktinde kalkmak lazım. Sabah namazında uyanık olmuş olmak lazım, yani uykunun zamanı var. Hatta bu az geliyorsa gündüz uykusunu tavsiye etmiş Efendimiz. *Kaylûle*

denilen “öğleden evvel” uykusunu tavsiye etmiş. Hele öyle yapabilirsek hepimiz çok dinç oluruz.

Şimdi ben bazı tanıdıklarına bakıyorum; sabah erken işe gitti, akşam geldi saç baş dağlanmış, benzi sararmış, gözleri süzgülü.

Neden?

Çünkü gece uykusu az oldu, gündüz de uyumadı. Halbuki Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor ki öğleden evvel birazcık uyun insan. Şöyle birazcık uzansın, o zaman çok dinç olur.

Yani demek istiyorum ki bir kere daha döne döne söyleyeyim, en güzel Müslümanlık Peygamber Efendimiz'in tavsiyelerini can kulağıyla dinleyip, dikkat edip, onu aynen tutmaktır! Uyu dediği yerde uyumak, ye dediği yerde yemek, yeme dediği yerde, oruç tut dediği zamanda orucu tutmak, işi ona göre yapmaktır. Böyle yaparsak ne âlâ!

Kim böyle bu tarzda hareket ederek Allah Teâlâ hazretlerinden, günahlardan korkarak, sakınarak yaşayabilirse üstün olan odur.

Efendim bunun mertebesi eksik. Bu [in-san] benim dairemde kapıcı, müstahdem.

Olsun; takvası fazla, Allah indinde kıymeti senden çok.

Efendim bu fakir, ben zenginim, ben çok hayır yapıyorum, bilmem ne!

Ama onun takvası fazla, onun kalbi daha temiz, takvası fazla onun derecesi yüksek.

Hâsılı ne yaşa, ne paraya, ne tahsile, ne diplomaya, ne omuzdaki rütbeye, ne dünyevî makama bakar.

Neye bakar Allahu Teâlâ hazretleri?

İnsanın kalbine bakar ki kalbi de takvâ mahallidir.

Rabbimiz bizi takvâ ehli eylesin. Günahlardan sakınıcı, Rabbimizin rızasını düşünücü, her işimizi O'nun rızasına göre yapıcı insanlar olmak nasip olsun cümlemize.

Şimdi bu hadîs-i şerîften bir bu mana çıkıyor bir de kimseyi hor görmemek mânası çıkıyor. Amerikalılar beyaz ırktan olduğu için zencilere hor bakıyorlar. Kendilerinin kahvehanelerine, okullarına, hastanelerine almıyorlar.

Neden?

Onun rengi siyah. İslâm'da böyle şey yok. Renkten dolayı, ırktan dolayı, cinsten dolayı insanların bazısının yüksek sayılması bazısının alçak sayılması yok! Biz de ona göre hiç kimseye hor bakmayacağız, herkesi kardeş bileceğiz, hele hele takvâ ehliyse başımızın tacı edeceğiz.

إِنَّ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَيْرَنِي بَيْنَ خَصْلَتَيْنِ: أَنْ
يَدْخُلَ نِصْفُ أُمَّتِي الْجَنَّةَ، وَبَيْنَ الشَّفَاعَةِ

*Inne rabbî tebâreke ve te'âlâ hayyaranî beyne hasleteyni en yedhule nısfu ümmetî el-cennete ve beyne'ş-şefâ'ati.*³

Ulu ve yüce Rabbim beni Ümmetimin yarısının cennete girmesi ile şefaât arasında beni muhayyer bıraktı.

Taberânî İbn Mâlik'ten rivayet etmiş, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

³ Gümüshânevî, *Râmûz*, 123, r. 2.

“Rabbim Tebâreke ve Teâlâ yani Ulu ve yüce Rabbim beni iki iş arasında serbest bıraktı.” Hangisini istersen seç diye beni muhayyer bıraktı.

Birisi nedir bu işlerden?

En yedhule nısfu ümmetî el-cennete. “Ümmetimin yarısı cennete girsin.” Ümmetinin yarısı cennete girsin, buna razı mısınız? Bunun ile *Beyne’ş-şefâ’ati.* “Şefaata arasında beni muhayyer bıraktı.”

“Yâ Muhammed! İstersen ümmetinin yarısı cennete girsin, istersen ben sana şefaata hakkı vereyim, nasıl istersin?” buyurmuş Allah Teâlâ hazretleri, muhayyer eylemiş. Burada hadîs-i şerîfte ibare yok ama başka yerden biliyoruz ki Peygamber Efendimiz şefaati tercih etmiş. Yani eğer yarısından daha çok alacağını ümit etmese şefaati tercih etmezdi. Şefaati tercih etmiş ve bir hadîs-i şerîfinden biliyoruz ki;

شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكِبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي

*Şefâ'atî li-ehli'l-kebâiri min ümmetî.*⁴

“Benim şefaati ümmetinden büyük günahlar işlemiş olanlara hazır bekliyor, onlara da şefaati edeceğim.” diye [söylemiş.]

Demek ki ümmetinden hepsi cennete girecek. Ama cennete girmenin iki şekli var; bir doğrudan doğruya girmek, bir de hatası günahı kadar cehennemde cezasını çektikten sonra yıkanıp temizlenip cennete öyle girmek.

Rabbimiz bizi ilk girenlerle beraber doğrudan doğruya cennete girenlerden eylesin. Efendimiz'in şefaatine nâil eylesin. Efendimiz'in komşuluğunu nasip eylesin.

Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki; “Ben sizi tanıyacağım âhirette.”

Nereden tanıyacak?

Abdest alırken yıkadığımız azalarımızın nurundan tanıyacak. Yüzü pırıl pırıl, kolları dirseklerine kadar pırıl pırıl, ayakları pırıl pı-

rıl, ışıl ışıl, florasın gibi yanıyor; oradan tanıyacak Peygamber Efendimiz ve havz-ı kevseri başına çağırarak.

Maalesef bazı kimseleri böyle karşılamak üzere uzaktan heveslendiği zaman, melekler onları yoldan çevirecekler. Peygamberimiz de diyecek ki;

“Bırakın onları! Onlar benim ümmetimdir, gelsinler benim yanıma.” Bunun üzerine Peygamber Efendimiz'e melekler diyecekler ki, hadîs-i şerîf'lerden öğreniyoruz;

“Yâ Resûlallah! Onlar senden sonra ne hatalar işlediler bir bilsen! O günahlarından dolayı gelemiyorlar yanına.” diyecekler.

c. Allah'ın(cc) Kullarını Amellerinin De-recesine Göre Mükafatlandırması

Rabbimiz bizi havz-ı kevserin başında şöyle buluştursun.

إِنَّ رَجُلًا دَخَلَ الْجَنَّةَ فَرَأَى عَبْدَهُ فَوْقَ دَرَجَتِهِ،
فَقَالَ: يَا رَبِّ، هَذَا عَبْدِي فَوْقَ دَرَجَتِي، فَقَالَ لَهُ:
نَعَمْ جَزَيْتُهُ بِعَمَلِهِ، وَجَزَيْتُكَ بِعَمَلِكَ

*Inne raculen dahale'l-cennete fe-raâ 'ab-dehû fevka derecetihî fe-kâle yâ rabbi hâzâ 'abdî fevka deracetî fe-kâle lehû ne'am cezeytühû bi-'amelihî ve cezeytüke bi-'ame-like.*⁵

“Bir adam cennete girdi ve kölesini kendi derecesinden daha yukarıda gördü. Dedi ki: “Yâ Rabbi! Bu benim kölem, derecesi benden yüksek, nasıl oldu?” Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki: “Evet, onu, yaptığı amelle mükâfatlandırdım. Sen de yaptığın amelinle bu dereceyi buldun, seni de öyle mükâfatlandırdım.”

Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'den, Hatîb-i Bağdâdî kitabına kaydetmiş.

“Bir adam cennete girdi ve kölesini kendi derecesinden daha yukarıda gördü.” Efendiydi

⁵ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 3.

kendisi dünyada ama müslüman, cennetlik. Cennete girdi bir de baktı ki dünyada kendisine hizmet eden kölesi, kendisinden mertebe bakımından cennette daha üstün. Alıştı dünyada; “Ahmet gel, getir, götür, al, temizle, şunu yap, bunu yap!” demeye, şimdi o patron, o efendi; o da cennetlik ama o da iyi insan.

“Bu sefer dedi ki; “Yâ Rabbi! Bu benim kölem, derecesi benden yüksek olmuş?” Ona Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki; *Ne’am*. “Evet.” *Cezeytühû bi-‘amelihî*. “Onun yaptığı amelle mükâfatlandırdım.” *Ve cezeytüke bi-‘amelike*. “Sen de yaptığın amelinle bu dereceyi buldun, seni de öyle mükâfatlandırdım.”

Buradan anlıyoruz ki zenginlik, fakirlik, ağalık, kölelik önemli değildir. Salih ameli kim daha çok işlemiş o önemlidir. Bu kul daha güzel, daha ihlâslı amel işlemiş, daha takvâ sahibi, verâ sahibi, hayırlara daha çok koşturmuş, ötekisi az koşturmuş, o aşağıda, berikisi yukarıda.

Rabbimiz ömrümüzü zayi etmemeyi nasip eylesin. Her anımızı ibadet eylesin.

İnsanın her anı ibadet olur mu?

Olabilir. Bizim hoca arkadaşlarımızdan birisi, bizim büyük Hocamız *rahmetullahi aleyh*'in meclisine geldi, kalabalık böyle.

“Hocam işte Medine-i Münevvere’de insan mescitte namaz kılsa bin misli sevap oluyor, Mekke-i Mükerreme’de Beytullah’da namaz kılsa yüz bin misli sevap oluyor, bunun gibi sevaplı başka işler var mıdır?” diye sordu, kurnaz, çok sevap kazanacak. Onun için soruyor, tam da mütehasısını buldu diye. Hocamız da hemen;

“Evet vardır.” [dedi,] o da;

“Nedir efendim?” diye sordu, dedi ki [Hocamız];

“İnsan zikir ede ede kalbini zikre alıştıırır. Kalbi zikri ile ünsiyet peydâh eder başlar çalışmaya. Saat gibi tıklar tıklar Allah demeye başlar; gece gündüz uykuda, durakta Allah der. Sonra bu zikir bütün vücuda yayılır. Yani insanın bütün hücreleri, bütün zerrelere Allah demeye başlar. İşte o zaman insan, bir Allah dedi mi hücreleri sayısınca Allah demiş olur. Onun da artık sevabını yazmaya imkân yok.”

Biz de tabii bu sözü duyunca, hepimiz bayıldık yani cevabın güzelliğinden. Demek ki insan zikre kendisini alıştıırırsa bir hal oluyor ki kalbi daima zikre kalkışıyor bu sefer. Uykuda, uyanıklıkta hep zikredici oluyor.

Olur mu öyle şey?

Niye olmasın?

Senin kalbin uyurken atmıyor mu? Tık tık, tık tık atmıyor mu, sen uyurken o da uyuyor mu?

Uyumuyor.

İşte onun gibi oluyor. Ben şahsen biliyorum, gördüm ki uyuduğu halde Allah Allah diyor bazı şahıslar. Gördüm yani. Onun için belki başkası anlayamaz ama hem horulduyor uyuyor hem de Allah diyor. Onu biliyorum, gayet iyi biliyorum. O zaman insanın her ânı ibadet olur.

Sonra kestirme bir çare daha vardır. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“İnsan camide namazı beklerken namazı beklediği müddetçe namazda sayılır.”⁶

Ha demek ki hayırlı bir işe giriştiği zaman insan, bu sefer onun içindeymiş gibi sevap alıyor. Buradan hacca umreye gitmeye kalkıştığı zaman, evinden çıktığı andan itibaren sevabı hızlı hızlı çalışmaya başlıyor, dönünceye kadar. İşte onun gibi insan iyi yol tutturursa, iyi şeylere niyet ederse, iyi şeyleri hedef alırsa sabahtan akşama kadar, o zaman her ânı ibadet olur. Kalbi de çalışan bir kimseyse, şıkır şıkır çalışıyor, içi dışı nur olur onun.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi böyle çok sevaplar almaya muvaffak eylesin.

d. Gizli Verilen Sadakanın, Allah'ın(cc) Gazabını Söndürmesi

Diğer hadîs-i şerîf.

إِنَّ صَدَقَةَ السِّرِّ تَطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ، وَإِنَّ صَلَاةَ
الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ، وَإِنَّ صَنَائِعَ الْمَعْرُوفِ
تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ، وَإِنَّ قَوْلَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَدْفَعُ
عَنْ قَائِلِهَا تِسْعَةً وَتِسْعِينَ بَابًا مِنَ الْبَلَاءِ، أَدْنَاهَا
الْهَمُّ

*Inne sadakate's-sırri tutfiu ğadabe'r-rabbi ve inne sılate'r-rahimi tezîdü fi'l-umuri ve inne sanâi'a'l-ma'rûfi takî masâri'a's-sûi ve inne kavle lâ ilâhe illallah tetfe'u 'an kâilihâ tis'aten ve tis'îne bâben mine'l-belâi ednâhâ el-hemmü.*⁷

Sadaka Resulullah fî-mâ kâl.

Fukaraya gizlice verilen sadaka Rabbin gazabını söndürür. Ve muhakkak ki akrabaya *sıla-i rahîm* yapmak ömrü arttırır. Muhakkak ki

⁷ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 4.

iyilik yapmak, kötü akıbetten, kötü ölümden insanı korur.

İbn Asâkir, Abdullah b. Abbas *radiyallahu anhümâ*'dan rivayet etmiş bu hadîs-i şerîfi, Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

İnne sadakate's-sırri tutfiu ğadabe'r-rabbi. “Gizliden, gösterişsiz, hiç kimse anlamadan, yavaşça, fukaranın eline gizlice verilen sadaka Rabbin gazabını söndürür.”

Yani Allahu Teâlâ hazretleri kula gazap etmiş cezalandıracak, gazabına uğrayacak şimdi, mahvolacak ama sadaka verince Allahu Teâlâ hazretlerinin gazabı söner.

Ama nasıl verecek?

Gösteriş için değil.

“Al Hasan Efendi sana şu kadar sadaka veriyorum ha bak zekâtımdandır...”

Öyle değil!

Yavaşcacık yanına bir uğradı, pek de anlayamadım. Ne oldu?

Parayı verdi, geçti, haberin yok senin. Sessizce yani kimse görmeyecek bir tarzda.

Böyle gizlice sadaka vermek iyidir. Eskiler buna çok dikkat ederlerdi. Yani hatta eskiler gece verirlermiş. Kendisi de tanınmasın diye. O zaman sokaklarda lamba elektrik yok, gece verirlermiş, hadîs-i şerîflerde geçiyor. Geceleyin verirlermiş, isterse yanlış yere gitsin.

Dün gece olmadık bir kimseye sadaka vermiş birisi!

Olsun, o iyi niyetle verdi, Allah yine onu, o ecire sevaba nâil ediyor.

[Muhterem] kardeşlerim!

Demek ki bir kere cömert olacağız. Kesenin ağzını imkânımız nispetince hayra açık tutacağız.

Efendim ben talebeyim.

Sen de beş lira ver. Sen de daha az bir şey ver.

Ben fakir bir memurum.

Eh sende azcık yap.

Geçenlerde anlattılar ben yani böylesi olsun diye söylemiyorum ama Allah'ın ne kulları var. Memurun birisi gelmiş, demiş ki; "12 tane

mi, 30 tane mi, onar bin liralık bono kesin.” demiş. Bir hayır yerine. 30 tane olsa onar bin liradan üç yüz bin lira, tamam otuz tanedir...

Bir bölgeden başka yerde verilmesini mekruh.” demiş alimlerimiz. Yani Tokat’ın zekâtını al Ankara’ya, Ankara’nın zekâtını al Konya’ya. Hayır! Herkes kendi yerinde yapması daha iyi diye böyle bir madde de var ilmi hal kitaplarımızda. Çevrendekilere yap, hatta akrabanın fakirlerinden başla ama hayır yap, sana faydası var o bakımdan söylüyorum. Hepimiz yapalım, faydası bize.

Ve inne sılate’r-rahimi tezîdü fi’l-umuri.
“Ve muhakkak ki akrabaya *sıla-i rahim* yapmak ömrü arttırır.”

Şimdi bu başka hadislerde de geçti, daha evvelki haftalarda da buna benzer hadîs-i şerîfleri okuduk. *Sıla-i rahim* ömrü artırır. Arttırır mı arttırmaz mı kitaplar yazmışlar.

Ya ömrü Allahu Teâlâ hazretleri takdir ettiğine göre yani nasıl oluyor bu iş?

Nasıl olduğunu bilmem, Peygamber Efendimiz “arttırır” diyor. Ben dosdoğru kabul edi-

yorum. Yani ötesine karışmıyorum. Alimlerimizin sözüne de bir şey demiyorum ama ömrü arttırır. Kimisi diyor ki ömrün bereketini getirir yani insana ağız tadı verir, ömrü bereketlenir, hoşlaşır bilmem ne. Bilmem, belki de arttırıyor çünkü onun öyle *sıla-i rahim* yapacağını Rabbimiz önceden bildiğinden ona göre yapmıştır, o kaderin esrarına kimsenin aklı ermez. *Sıla-i rahim* yapacağız.

Sıla-i rahim yapmak ne demek, nasıl bir şey?

Akrabaya bağlantısını devam ettirmek demek, bu bağlantı mektupla da olur. Ziyaretle de olur. Hal hatır sormak suretiyle de olur. Daha güzeli bir de ihtiyacı varsa mali bakımdan desteklemekle de olur. Yani *sıla-i rahim* manasının içinde sadece kuru bir ziyaret yok, mümkünse yardım yaparsa, biraz cebine bir şey koyarsa, ihtiyacını giderirse daha iyi tabii. Akrabaya *sıla-i rahim* de ömrü arttırır.

e. "Maruf=iyilik" Kavramı Ve İyilik Yapmanın İnsanı Kötü Ölümden Koruması

Ve inne sanâi'a'l-ma'rûfi takî masâri'a's-sûi "Muhakkak ki iyilikler yapmak, kötü âkibetten, kötü ölümden insanı korur."

Çünkü biz ecelin nerede geleceğini bilmiyoruz, Allah korusun bir günah üzere, bir kabahat üzere gelse, Allah korusun cünüp iken gelse veyahut şu kötülükteyken, bu kötülükteyken gelse ne fena olur. Çünkü insan nasıl öldüyse öyle kalkacak. Nasıl öldüyse öyle kalkacak! Onun için kötü ölüm var, kimisi meyhanede köşesinde çatlıyor. Kimisi ölüyor bir ay geçiyor, kimse duymuyor, kapısını kırıyorlar açıyorlar, bakıyorlar ki cesedi şişmiş, patlamış, dağılmış, kötü bir ölüm. Sonra kimisi tevbe edemeden ölüyor. Hatalı bir tarzda yol tutturmuşken tevbe edemeden ölüyor, kötü ölümler var. Kötü ölümden korur, iyilikler yapmak.

Mâruf ne demek?

Mâruf, aklın ve şeraitin beğendiği, hoş gördüğü, tasvip ettiği şeye derler. Mârufu yap-

mak lazım. Yapmak lazım geldiği gibi emretmek de lazım. Etrafına da “mârufu yap şunu yap bunu yap” diye de hayrı emretmek lazım. Ve nehy-i münker etmek yani aklın ve şeriatın tasvip etmediği, hoş görmediği şeyi de yaptırtmamak lazım.

Akıl ve şeriat içki içmenin kötülüğünü söylemiş. İçirtmemeye çalışacaksın, gücün yettiğince. Gücün yettiğince içirmemeye çalışacaksın. Hatırının geçtiği yerde onu men edeceksin.

Birisini, ötekisi dövmek istiyor. Dövecek yakalamış, yakasına yapışmış, sende babayığitsin bırak onu bakayım, bıraktıracaksın. Yani kötülüğü engellemek, iyiliği yaptırmak. “İyilik yapmak kötü ölümden insanı korur.” diyor. O halde iyilik yapmaya vesile arayacağız, çareler arayacağız, iyilikler yapmaya çalışacağız.

Muhterem kardeşlerim!

İyilik yapmak sadece paraya bağlı değildir. Yani ille zenginler iyilik yapmaz, iyiliğin çeşitleri vardır. Yoldan bir taşı, bir dikenini kenara almak iyiliktir. Tatlı bir söz iyiliktir, emri mâruf sadakadır, nehy-i münker sadakadır.

Yani insanın hiç parası olmasa, yine para kazanma gibi mânevî sevap kazanma imkânları vardır, yeter ki Allah insana akıl versin. Şu duyduğu hadisleri bir yere yazsa insan, ne kadar istifadeli, sevaplı işler var. İnsanlar bir maddî fayda olduğu zaman onun peşinde koşuyorlar da sevapları yazmıyorlar. Halbuki sevapları yazması lazım asıl deftere. Şu iş sevaplı iş, şunu yazayım yapayım.

Peygamber Efendimiz *eyyâm-ı biyz* oruçlarını hiç terk etmemiş, hep tutmuş.

Eyyâm-ı biyz ne demek?

Arabî ayların 13'ü, 14'ü, 15'i yani gecelerinde mehtap, yuvarlak ay, dolunay olduğu zaman, gündüzleri oruç tutarmış Efendimiz. Ayın 13'ü, 14'ü, 15'i o oluyor.

Mesela, yani duyduğumuz şeyleri, hayırlı sevaplı işleri böyle kaydedelim.

إِنَّ صَلَاحَ ذَاتِ الْبَيْنِ أَكْبَرُ مِنْ عَامَّةِ الصَّلَاةِ

وَالصِّيَامِ

*Inne salaha zâti'l-beyni a'zamu min-âmeti's-salâti ve's-siyâmi.*⁸

Dargın iki kişinin arasını düzeltmek, onları barıştırmak, Allah indinde namazdan ve oruçtan daha hayırlıdır.

Bu hadîs-i şerîfi Hz. Ali Efendimiz'den Taberânî rivayet etmiş. Peygamber Efendimiz buyurdu ki;

“İki kişinin arasını düzeltmek...” İki kişi dargın, küsmüşler, birbirlerine yan bakıyorlar, homurdanıyorlar, kırgınlar birbirine. “O ikisinin arasını düzeltmek, onları barıştırmak, Allah indinde -genel manasıyla- namazdan ve oruçtan daha hayırlıdır.”

Çünkü namaz ve orucun sevabı insana râcidir ama cemiyette insanlar birbirlerine küs olursa, onlardan hiçbir hayır gelmez. Birbirle-

⁸ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 7.

rine ks insanlardan hiçbir hayır gelmez, iste-
diği kadar kalabalık olsun, koyun sürüsü gibi-
dir, bir oban hepsini idare eder.

Birbirlerine ks olmayan, birbirlerini se-
ven, birbirlerine smsk sarlmş insanlar ha-
yırlı işler yapabilir. şu İslm âleminin şimdiki
hline bakacak olursak Irak, İnan, bilmem ne
bilmem ne, hep birbirine hasım düşman, lafa
geldiği zaman bbrlenmesini biliyoruz, Ms-
lmanların nüfusu bu kadar kalabalık, bilmem
ne bilmem ne, dinimiz bu kadar güzel, Kur’n-
ı Kerm bu kadar şey [yol gösterici] ama tatbik
etmiyoruz.

Borcuna sadakati yok, borçlu borcunu
demiyor. Kiracı kirasnı ödemiyor, söz vermiş
sözünde durmuyor, ahd etmiş ahdine riayet
etmiyor.

Ne biçim müslümanlar?

Ne anladım?

“Müslümanım” diyor, “dervişim” diyor.

Böyle dervişlik olmaz, devirmişlik bu!
Çünkü kul hakkına hiç aldrmıyor, halbuki kul
hakkı çok önemli. Kul hakkı, borç çok önemli,

insan onu ne yapıp yapıp hakkından gelmeye çalışmalı.

Namaz kılıyor, namazda tabii para yok pul yok, bir şey yok kılıyor. Oruç tutuyor. “Zaten, öğleyin nerden gideceğim lokantaya, sabredivereyim...” bilmem ne diyor. Başka hesap yapıyor yani. Ama iki insanın arasını düzelt bakalım. Daha büyük işler bunlar.

Arayı düzeltmek deyince hatırıma geldi bir hadîs-i şerîfte de geçti ki;

“Şefaathlerin en güzeli nikâh hususunda şefaath etmektir.”⁹

“Ya şuna kızını veriver bak şu adam iyidir, şununla evleniversin. Ya şu kadın iyidir, bak bunun kızını aliver.” diye nikâh hususunda şefaath etmek de iyi oluyor.

Muhterem kardeşlerim!

Nikâhta insanlar utanır, hele kız tarafları daha çok utanır, bir şey söyleyemezler yani. Kızını iyi yetiştirmiştir, müslümandır, gelir gelir hep ayyaş sarhoşu ister veremez. Ehli takvâ birisi istese verecek ama veremez, böylelerine

yardımcı olmamız lazım. Yani iyi insanları, iyi insanlarla buluşturmak sevaptır.

Burada da “Arayı ıslah etmek sevaptır.” diyor. Demek ki müslümanları kaynaştırmak, birbirleriyle buluşturmaya çalıştırmak iyi oluyor, bu hususlarda gayretli olun. Dargınları barıştırmak hususunda, insanları birbirleriyle muhabbetli kılmak, dost kılmak hususunda çalışın, yani çalışalım.

Bundan sonraki hadîs-i şerîf.

إِنَّ صَلَاةَ الْمُرَابِطِ تَعْدِلُ خَمْسِمِائَةَ صَلَاةٍ،
وَنَفَقَةَ الدِّينَارِ وَالذِّرْهَمِ مِنْهُ أَفْضَلُ مِنْ
تِسْعِمِائَةِ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ فِي غَيْرِهِ

*Inne salâte'l-murâbitı ta'dilu hamsemi-
eti salâtin ve nafakatü'd-dînâri ve'd-dirhemi
min-hu efdalu min-tis'imieti dînârin yünfi-
kuhû fî-ğayrihî.*¹⁰

Bu hadîs-i şerîf, Ebû Ümâme hazretlerinden rivayet... Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

¹⁰ Gümüshânevî, Râmûz, 123, r. 8.

“Murâbıtın kıldığı namaz, başkasının kıldığı beş yüz namaza muâdildir.” Beş yüz misli yani... “Murâbıtın Allah yolunda bir dinar ve dirhem infak etmesi...” Yani altın gümüş para, bunlar o zamanın paralarının adı. Yani murâbıtın Allah yolunda masraf yapması, para harcaması. *Efdalu min-tis’imieti dînârin yünfikuhû fî-ğayrihî*. “Murâbıtlık yolunda değil de normal başka yollarda harcadığı 900 dinara bedeldir.” Bir tanesi 900 misli daha fazla sevap alıyor.

Murâbıt kimdir?

Murâbıt, bir fedakâr insandır ki huduttaki kalede gidiyor nöbet tutuyor, müslümanlar rahat etsin diye bekçilik yapıyor. Huduttaki burçlara, binalara “ribat” derler, kale derler, düşmanı orada bekleyecek. Orada kaleye girmiş, içerde bekliyor, düşmanı da gözlüyor ki düşman bir şey yapıp İslâm âlemine gelmesin, burayı yağmalamasın diye hudutta hazır asker bekliyor, bekçi asker. Buna murâbıt derler. Onların kaldıkları yerlere de ribat derler. Yani kale gibi, tekke gibi bir yer. Silahlı erkeklerin düşmana karşı bekledikleri, nöbetçi mekânları, yerleri demek oluyor.

f. Hudut Dışında Murabıtlık Ve Aileye Murabıtlık Yapmak

Murâbıtlık çok sevaptır. Yani harp yok ortada da düşman gelirse diye orada bekliyor. Harbe gidene mücahit derler, harp olmadan İslâm âleminin hududunda, sınırda düşmana karşı bekleyen kimseye murâbıt derler. Murâbıtlığın sevabı, eciri çok fazladır. Kıldığı namaz, başkasının kıldığı namazdan 500 misli daha sevaptır. Murâbıtlığa harcanan para, o yolda harcanan para başka yerde harcanan paradan 900 mislidir. Yani oradaki amellere mükâfatlar çok fazla geliyor.

Murâbıt gözünü böyle hudutlara dikmiş, düşman geliyor mu gelmiyor mu diye gözcülük ediyor. Böyle “Allah yolunda İslâm âlemini bekleyen kimselerin gözüne cehennem ateşi değmeyecek.” diye hadîs-i şerîf var.¹¹ İki göze cehennem ateşi değmeyecek yani sahibi cehenneme girmeyecek. Bir, Allah korkusundan ağlayan insanın gözü. Ona cehennem ateşi değmeyecek. İki İslâm âleminde hudutlarda düşmanları bekleyip gözetleyip, elinde silah

bekleyip müslümanları rahat ettiren kimse, murâbıt yani.

Onun için Rabbimiz bize böyle hayırlı, sevaplı işleri nasip eylesin. Allah yolunda öteki müslümanların saadeti ve selameti için, gadre, hücumu uğramamaları için çalışmayı nasip eylesin.

Biz burada, Ankara'dayız, huduttan uzak-tayız. Ama zaman zaman işte askerlik oluyor, gidiyor. İnsan iyi niyetle giderse bu sevabı alır. Yani imanla, [bu sevabı alacağına inanarak] giderse... Nöbetten kaçıyorlar, yani nöbeti ganimet bilmek lazım. Ben öyle arkadaşlar biliyorum ki arkadaşının nöbetini alırdı, sevap alsın diye. "Peki, senin nöbetini de ben tutayım." derdi; çünkü düşmana karşı bekliyorsun, düşmana karşı bekleyince ecri, sevabı çok olur.

Bir de peki, Ankara'dasın mânevî düşmanlar var; dinimizi içten yıkmaya, imanımızı sarsmaya, ahlakımızı perişan etmeye çalışıyor. Müslüman kardeşimizi dinden, imandan, zıvanadan çıkarmaya, zihnine kötü fikirleri sok-

maya çalışıyor. Bazıları da müslümanları bunlara karşı savunuyorlar. Yani İslâm'ı müdafaa ediyorlar, müslümanların imanını korumaya çalışıyorlar. Bana öyle geliyor ki bu da bir çeşit murâbıtlıktır, bu da bir çeşit bekçiliktir. Belki daha sevaplıdır. Onun için hiç olmazsa yani huddutta değiliz, zamanımız değil, yaşımız çağımız askerlik çağından geçmiş, şu anda öyle bir durum yok, İslâm'ı burada korumaya çalışalım. Evimizde korumaya çalışalım. Evimize küfrün girmemesine çalışalım.

Bizim bu devrin alimlerinden birisi diyor ki; “Eskiden düşman dışarıdaydı, müslüman içerideydi, çarpıştıkları zaman hudut, cephe belliydi, orada çarpışıyorlardı. Şimdi hudut, cephe kalmadı, düşman evlerin içine girdi.”

Kardeşlerden bir tanesi mü'min, bir tanesi kâfir. Anne mü'min, kızı kâfir; kızı mü'min, anne kâfir. Kızı örtünmek istiyor, anne açtırmak istiyor. Baba içki içiyor, oğlan namaz kılıyor, namaz kıldığını görünce kırbaçla dövüyor. Acayip yani ailelerin içine girmiş küfür.

Benim arkadaşım var İstanbul'dan, ben üniversitede okurken diyordu ki; “Hocam siz

rahat müslümansınız. Ben çok kere ikinci namazına dururdum, aşağıdan babam tıngırt kapıyı açtığı zaman, namazı bozup seccadeyi saklardım. Çünkü babam süvari albayıydı, namaz kıldığımı görünce atı kamçıladığı kırbaçla beni çevire çevire döverdi.”

Şimdi küfür ailelerin içine girdiğine göre, küfür iman belli değil yani. Adam hacca gitmiş, sakal bırakmış gelmiş. Orada da Rabbiniz’in yolunda yürüyeceğine, Peygamber Efendimiz’in sünnetine uyacağına söz vermiş. 60 küsur yaşında adam.

Gelir gelmez karısı ne bu sakal? demiş.

E hacca gittim ya hanım, işte sakal bıraktım filan. Demiş ki;

“Ya o sakal, ya ben! Ya o sakal gidecek, ya bu evden ben gideceğim. İkisinden biri.”

“Ben ne yapayım hocam şimdi?” diyor.

Daha ben söz söylemeye başlamadan, etraftan arkadaşlar atıldılar; “Sen ne biçim erkeksin de bilmem ne de...” diye epeyce bir şey

yaptılar [söz söylediler.] Ama kadın güya mazlum, zayıf, naif filan... Adam hacı karısı böyle, yani işler karışmış.

O halde diyeceğim evimizi de koruyalım yani evimizin içine küfrün girmemesine çalışalım. Evimizin penceresinde, kapısında bekleyelim ki şeytan ve küfür evimize girmesin. Çocuklarımızı müslüman yetiştirelim. Çocuklarımıza dinin emirlerini öğretelim.

Benim bir mühendis kardeşim var ama çok akıllı, Amerika'da, Avrupa'da filan bulunmuş;

“Hocam hangi tefsir kitabına baksam beni tatmin etmiyor yani âyetlere bakıyorum, izahlara bakıyorum bana sathî, [yüzeysel] geliyor. Halbuki kendim alim olduğum için, -övünmek gibi olmasın- neler var, ne ilmi hakikatler var Kur'ân-ı Kerîm'de, onları yazamamışlar.” diyor. Dedim ki;

“Normal, çünkü onlar senin gibi mühendis değil, normal şeyleri yazmışlar, sen de onları yaz.” O da onları yazsın. Ama işte böyle İslâm'ı savunmamız, her yönden korumamız lazım.

Bir mecmuada okudum ki mecmua İslâm'da kadın hakları diye bir yazı yazmış;

“Hep erkek tarafını tutmuş İslâm, yani özetlemek gerekirse erkek tarafını tutmuş, kadını bir kenara itmiş, horlamış, hatta cennette bile erkek kadınlarla evlenecekmiş. Binâenaleyh İslâm’la bütün gücümüzle çarpışmalıyız.” diyor. Yani yazıyı yazmış yazmış, sonunda o neticeyi çıkartmış. Halbuki İslâm kadına ne şeref getirdi! Ne itibar getirdi! Ne rahatlık, ne huzur getirdi!

Avrupa’nın kadını mı rahat ve şerefli, müslümanın kadını mı rahat ve şerefli?

Yani söylenecek söz çok ama adam buna karar vermiş. Türkçe mecmua, yazmış, okuyucusu da var okuyor. “Binâenaleyh İslâm’la uğraşmalıyız, İslâm çağdışı, cemiyetimizden atmaya çalışmalıyız.” diyor. Bir fikir.

Şimdi birisi buna, “Yahu doğru!” deyiverse o da gidecek küfre. Onun için bunların böyle müdafaasını yapmamız lazım. Mühendis, profesör kardeşlerimizin, mesleği bilen kardeşlerimizin, Sosyoloji, Psikoloji bilenlerin, çeşitli mesleklerden insanların İslâm’ı savunması lazım, o da murâbıtlıktır. Onu savunmazsan bu sefer senin çocuğun [küfre girecek.] O

mecmuayı senin kızın okuduğu zaman gitti. Senin oğlun okuduğu zaman ona inandı mı, gitti.

İslâm bir büyük nizam! Erkeğe vazife vermiş, kadına vazife vermiş; erkeğe haklar vermiş, kadına haklar vermiş, çocuğa haklar vermiş hepsini dengelemiş. Onun bir tarafından bakarsan anlayamazsın. “Niye kadına yarım hisse vermiş?” dersin, “Niye böyle bunları zikrediyor?” dersin. “Niye cennette hûrîler olacakmış?” diye zihnini oraya takarsın. Yani ille bir ters tarafından tutmak olduktan sonra tutar. Peygamber Efendimiz'in zamanında, Peygamber Efendimiz'in mucizelerini gördüğü halde bile bazı insanlar inanmadılar, kâfir oldular. Yani Allah insanı ters duruma düşürmesin bir kere. Edepsizlik etti mi artık o edepsiz ne yapsa şey yapmaz [iflah olmaz.]

Abdullah b. Mesud *radıyallahu anh* Ebû Cehil'in üzerine çıktı, kafasını kesecek. Ötekisi hâlâ böyle direk gibi nefsi var diyor ki;

“Ey bilmem ne çobanı! Yüksek yere çıktın!” Altında, omzuna çıkmış, göğsüne oturmuş, kafasını kesecek kâfirin, hâlâ şey yapıyor [direniyor.]

Kelime-i şehadet getir!..

Getirmiyor. Yani iş inada binmiş, adama-kıllı kâfir olmuş, ne yapsan yola gelmiyor.

Eh gelmeyebilir, ne diyelim hidayet Allah'tan da biz o küfür bizim evimize gelmesin diye, bizim çocuğumuzu hasta etmesin o sâri hastalık diye, çocuğumuza imanı aşılmalıyız, İmanî hakikatleri öğretmeliyiz. Aklımız yetmiyorsa aman hocam demeliyiz, dindar bir mühendis, bir matematikçi, bir fizikçi tutmalıyız, “Ya şuna anlat şu İslâm'ın güzelliğini, bizim oğlan anlamıyor.” demeliyiz.

Bazı zengin kimseleri hatırlıyorum, onlar gittiler fen fakültesinden, falanca filanca fakülteden dindar çocukları buldular, maaş verdiler, şu bizim zıyırlara şey yap [ders ver] diye. Çocuklar zengin çocuğu, şımarık... “Aman İslâm'ı güzel öğrensin.” diye, [hoca tuttular] faydası oldu.

Onun için bu da bir çeşit murâbıtlıktır. İslâm'ı korumak hepimizin boynumuzun borcudur, çalışalım yoksa bizim haberimiz olmadan, bizim görmediğimiz mecmualardan, gazete-

lerden, resimlerden evlatlarımızın imanını gidebilir. Eve getirmeyen gazeteyi mektepte görür, arkadaşının elinde görür, onlar birbirlerine gösterirler.

Bilmez misiniz ki parası benden demez mi?

“Haydi gel bu akşam birkaç kadeh içelim”

“Param yok!”

“Parası benden! Aşk olsun ya yani lafı mı olur, gel ben ısmarlıyorum sana.” der. İlle şerre çekecek ya;

“Yak bir sigara!” der.

“Ya ben tevbe ettim bıraktım.”

“Canım bırak şimdi bir tanecik yakıver” der.

Üstüne lazım mı? Bu adam hazır sigaradan vazgeçmiş!

Yok ille zorlar.

Ben askerlikte de biliyorum, mesela filanca hoca tanınmış, sofu tanınmış, ille müstehcen resim götürüp ona göstermeye çalışırlardı.

“Hoca bak Şu resme!..” Yani bir çeşit alay ediyor.

İlle ona baktırarak, alay edecek. O biraz zayıf davranırsa tamam, ondan sonra da;

“Hocaya bak nasıl bakıyor!” diye alay ederler. Hoca dediği yani bir dinî mektepten mezun bir kimseyi, imam hatipli bir kimseyi böyle alaya almaya çalıŐırlar.

Onun için, aman bu kūfre dikkat edin! Evlere giriyor Őimdi. Hudut filan tanımıyor, hudutları çoktan geçti, evlere giriyor gūğūs gūğse bir çarpıŐma var ki, imanla kūfūr arpıŐması... İnsan sabah mūslūman olarak kalkar akŐama kâfir oluverir. AkŐama mūslūman olarak ermiŐtir, sabaha kâfir oluverir Allah etmesin.

Allah bizi mū'min olarak yarattı, mū'min olarak, iman sahibi olarak imanı kâmil ile âhirete gūūrmeye de meylettirsin.

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ، يَكْفِي الْإِثْنَيْنِ، وَإِنَّ طَعَامَ
الْإِثْنَيْنِ، يَكْفِي الثَّلَاثَةَ وَالْأَرْبَعَةَ، وَإِنَّ طَعَامَ
الْأَرْبَعَةَ، يَكْفِي الْخَمْسَةَ وَالسِّتَّةَ

*Inne ta'âme'l-vâhidi yekfi'l-isneyni ve
inne ta'âme'l-isneyni yekfi's-selâsete ve'l-
erba'ate ve inne ta'âme'l-erba'ati yekfi'l-
hamsete ve's-sittete.*¹²

Bir kişinin yemeği iki kişiye yeter. İki kişinin yemeği, üç kişiye, dört kişiye yeter. Dört kişinin yemeği beş kişiye, altı kişiye yeter.

Ömer *radiyallahu anh*'ten Peygamber Efendimiz'in şu hadisi rivayet edilmiş, İbn Mâce'de var.

“Bir kişinin yemeği iki kişiye yeter. İki kişinin yemeği, üç kişiye, dört kişiye yeter. Dört kişinin yemeği beş kişiye, altı kişiye yeter.” diyor Peygamber Efendimiz.

Yani şu demektir ki; rakama pek aldırma, Allah bereketini verir. Gelen misafirden korkma.

¹² Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 9.

Ben dört kişiye göre hazırlanmıştım da bak o da iki tane de misafir takmış yanına getirmiş. Benim misafir takımım bu kadar kişilik değil. Altı kişilik takımım var, sekiz kişi geldi benim halim ne olacak?

Ya korkma bir tane tabak çıkar beraberce ne yerlerse yesinler. Hanım çatıyor;

“Aman niye bu kadar misafir getirdin eve, ben daha öğle yemeği yapmamıştım da şimdi bu misafiri çıkardın!”

“Sana ne ya! Peynir ekmek çıkartırım, peynir çıkartırım, ekmeği somununu bölerim, tuzu ekmeği getiririm, domatesi keserim ortasından yine ikram ederim.”

“Ya olur mu öyle?”

“Niye olmasın?”

Misafiri sevmemekten daha iyi! Misafiri istememekten daha iyi! “Allah ne veriyse bunlar var kardeşim” dersin.

Hız. Ömer *radiyallahu anh* zamanında, yaşlı bir ihtiyar kadıncağız ziyafete çağırmış halifeyi. Halife Ömer’de gitmiş. Halife ama

mütevâzi, Allah'ın sevdiği kullardan, cennetliklerden bir tane. Girmiş ihtiyar kadının evine, bunu küçükken böyle büyüklerimden kulaktan duymuştum, bir kitapta okumadım ama hoşuma giderdi. Girmiş, bir bakmış köşede bir sopa duruyor şöyle. Sopaya şöyle bir bakmış, bir düşünmüş. Hz. Ömer, Allah'ın sevgili kulu. O da kılıcını belinden atkısından çözmüş getirmiş sopanın yanına duvara dayamış. Kılıcı oraya dayamış oturmuş sofraya. İhtiyar kadın bir basit yemek getirmiş, kaşıklamış, yemiş onu. Tamam, “Elhamdülillah, çok şükür yâ Rabbi!” demiş kalkmış.

Ayrılacak, ihtiyara teyze mi dedi, artık ne dediyse demiş ki;

“Bu sopayı niye koydun buraya?” Anladı kendisi ama soruyor. Demiş ki;

“Yâ Ömer! Eğer, ‘Ben koca halifeyim, beni bu kadar basit yemek için mi çağırdın, yani insan biraz güzel bir şeyler yapmaz mı, böyle basit yemek çıkartılır mı?’ deseysin, sopayla seni dövecektim.” Kadın sormuş bu sefer;

“Sen kılıcı niye oraya koydun?”

“Sen de eğer bana ‘Kusura bakma, sana layık değil ama bir tanecik yemek çıkardım, çok çıkartmak isterdim ama...’ deseysdin, bende seni şu kılıcın tersiyle biraz incitecektim.” demiş, yani sağına soluna biraz vuracaktım.

Yani buradan şu kâide çıkıyor ki ne varsa onu koyacaksın, ne de ondan özür dileyeceksin. Çünkü Allah o kadar vermiş, onu çıkartıyorsun. Ne de gelen, “Canım bu bana layık mıydı? Daha çok yapmaz lazım gelmez miydi?” demeyecek.

Peygamber Efendimiz diyor ki; “Bir deve paçasına bile çağırırsalar beni gelirim.”¹³

Deve paçası nedir?

Suyun içine devenin paçası konmuş, cambur cumbur kaynamış su işte, yani ona bile çağırırsa kâfi. Sirke koymuş bir keresinde birisi önüne, sirkeye banmış yemiş, banmış yemiş, “Sirke ne iyi gıdadır, sirke ne iyi gıdadır!” demiş Peygamber Efendimiz. Teselli ediyor yani

ev sahibini. Onun üzerine zenginin birisi çağır-
mış, o da sirke koymuş, “Yo, sana göre değil
ona göre.” demiş. “Sirke ona göre. Sen tabii
kendi mertebene göre yapacaksın.”

إِنَّ طَيْبَةَ الْمَدِينَةِ، وَمَا نَقَبُ مِنْ أَنْقَابِهَا إِلَّا
عَلَيْهِ مَلَكٌ شَاهِرٌ سَيْفَهُ، لَا يَدْخُلُهَا الدَّجَالُ أَبَدًا

*İnne taybete el-medînetü ve mâ nekabün
min enkâbihâ illâ ‘aleyhi melekün şâhirun
seyfehû lâ yedhulühe’ d-deccâlü ebeden.*¹⁴

Taybe Medine’dir. Bu Medine’nin vadile-
rinden, geçitlerinden hiçbir geçit yoktur ki
orada kılıcını çekmiş bir melek bulunmasın.
Hem de kılıcını çekmiştir ve oraya deccal asla
giremez.

Temîn ed-Dârî’den Taberânî rivayet et-
miş. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Taybe Medine’dir yani Medine’nin bir
ismi de Taybe’dir. Bu Medine’nin vadilerin-
den, geçitlerinden hiçbir geçit yoktur ki orada
kılıcını çekmiş bir melek bulunmasın.” Me-

¹⁴ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 10.

dine'nin çepeçevre etrafındaki geçitlerin, Medine'ye gelmeye vesile olacak yolların ağzlarında, hepsinin önünde bir melek vardır. Hem de kılıcını çekmiştir ve oraya deccal asla giremez. "Medine-i Münevvere'ye deccal giremez."

Deccali biliyorsunuz. Medine'nin mahfuz olduğuna alâmettir yani Peygamber Efendimiz'in şehri olduğu için oraya deccal giremeyecek, melekler koruyor orayı.

Sonuncu hadisi de okuyalım.

إِنَّ عَدَدَ دَرَجِ الْجَنَّةِ عَدَدُ آيِ الْقُرْآنِ. فَمَنْ دَخَلَ
الْجَنَّةَ مِمَّنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ لَمْ يَكُنْ فَوْقَهُ أَحَدٌ

*İnne 'adede dereci'l-cenneti adedü âyi'l-kur'âni fe-men dahale'l-cennete minmen karâe'l-kur'âne lem yekün fevkahû ehadün.*¹⁵

Cennetin derecelerinin miktarı Kur'an ayetleri kadardır. Kur'an ayetleri ne kadarsa cennette o kadar derece vardır. Kim Kur'ân-ı

¹⁵ Gümüşhânevî, *Râmûz*, 123, r. 11.

Kerîm'i tam biliyor ve okuyorsa onun üstünde kimse olmaz cennette.

Bu sonuncu hadîs-i şerîf Hz. Âişe validemizden. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Cennetin derecelerinin miktarı Kur'an âyetleri kadardır. Kur'an âyetleri ne kadarsa cennette o kadar derece vardır. Kim Kur'ân-ı Kerîm'i tam biliyor ve okuyorsa onun üstünde cennette kimse olmaz.” Yani her bir okuduğu, bildiği, amel ettiği âyetten dolayı bir derece alır, bir derece alır... böylece cennetin en yüksek derecesine ehl-i Kur'ân nâil olur.

Rabbimiz bizi ehl-i Kur'an eylesin. Kur'an cüz keselerinde eskimesin, Kur'ân-ı Kerîm okuta okuta eskitem yıpratalım yenisini alalım. Rabbimiz Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'in okunmasını yaptığımız gibi, manasını da anlamayı nasip eylesin. Mûcebince de amel etmeyi nasip eylesin. Kur'ân-ı Kerîm'in şefaatine de cümlemizi nâil eylesin. Kur'ân-ı Kerîm'i de Allahu Teâlâ hazretleri cennette ehl-i cennete kendisi okuyacak. Onu dinlemeyi bizlere Rabbimiz nasip eylesin.

Bi-hürmeti esrâri sureti'l-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
11 Cemâziye'l-Âhir 1406 /
20.02.1986
Özelif Camii/ Ankara

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

